

Bodemreiniger, kanotoerist en natuurbeschermer

Tabe Tietema krijgt Utrechtse Milieuprijs

(door Frank Flippo) - Tab Tietema (55) ontvangt dit jaar de Milieuprijs Stad Utrecht voor zijn werk. "Mensen vragen mij wel eens: 'kweek jij onkruid?'" Tab ontwikkelde een groen alternatief voor het schoonmaken van vervuilde grond: laat planten het werk doen! "Al na twee seizoenen zie je resultaat." Zijn 'gifvreters' kweekt hij in een oude komkommerkas. Handelt Tab in brandnetels? "Welnee, die zijn veel te kieskeurig."

"Brandnetels kweekte ik toen ik hun opnamecapaciteit aan metalen onderzocht. Als je ze op vervuilde bodem zet, maken ze het bovenste laagje keurig schoon. Maar verder denken

ze: krijg de hik maar en blijven met de wortels alleen in dat schone laagje. Wortels reageren dus op de ondergrond. Veel metalen slaan ook neer op de oppervlakte van de wortel. Andere

planten nemen naar verhouding wel gigantische hoeveelheden op en ook nog in de diepte. Zoals de zinkboerenaars. Die kan tot 20 gram zink per kilo drooggewicht opnemen, alleen is het plantje zo klein, dat het geen zoden aan de dijk zet. Soorten als zandzegge, oeverzegge en wilgenroos zijn wel zeer bruikbaar. Je kunt het zo gek niet bedenken of er bestaan wel planten die bepaalde stoffen opnemen."

Groene energie

Hij wijst op zijn werkplek: "Wie deze oude komkommerkas ziet, zal zich verbazen dat ik hier iets zinnigs doe". Tietema's eenmansbedrijf werkt zonder giftige uitstoot. Grond hoeft niet te worden afgegraven en niet vervoerd. Het gebied wordt zelfs aantrekkelijker, dankzij hoog opschietende planten. Tietema: "Grond ging vroeger naar depots, wachtend op betere tijden of naar een installatie die giftige dampen en resten produceerde. Deze plantjes zuigen cadmium, zink en andere troep vanzelf op. In het najaar droog je ze en dan kun je ze opstoken: groene energie! Uit de as kun je eenvoudig de metalen terugwinnen." Tab geeft toe dat ontgifting door plantengroei traag gaat. "Maar dan is de rommel wel echt weg. Bij een schrootbedrijf in Den Bosch ontdekte ik al na twee groeiseizoenen dat het gehalte aan zware metalen in de bodem duidelijk was verminderd."

Gevangen

Zware metalen lekten overal weg omdat de industrie vroeger vaak vloeistoffen morste. De natuur kan die niet weg halen: "Planten nemen metalen op, maar als die blijven staan en vergaan, valt alles vanzelf terug in de grond. Zo blijven ze gevangen in de kringloop." Plantenwortels blijven aan de oppervlakte: "Van de week had ik een veld in de Haarlemmermeer waar de wortels tot 60 centimeter

diep gingen, van zandzegge en harig wilgenroosje. Maar veel verder dan enkele tientallen centimeters kom je niet." Hoe wil je dan dieper liggende vervuiling aanpakken, zoals bij het Griftpark? Tietema: "Dat park is vervuild met teerachtige verbindingen en zware metalen. Men heeft er 25 meter diepe damwanden omheen gelegd en een autonoom afwateringssysteem. Zo loopt het vuile grondwater niet weg, maar het probleem blijft bestaan. Je isoleert het alleen. Mijn systeem biedt wel een oplossing. De vervuiling is zo groot, alles reinigen duurt volgens mijn methode wel dertig of veertig jaar." Je kunt ook alle grond opgraven, in een bak gooien en er dan planten opzetten. Tietema: "Goedkoper is als je de grond laat liggen, maar het vuile water afvoert en dat met planten op watercultuur reinigt."

Kanoroutes

Tab Tietema won de prijs, duizend euro, ook vanwege zijn activiteiten in allerlei groene organisaties, zoals vereniging Landschapsbeheer Vleuten-De Meern, dat zich inzet voor behoud van oude landschapselementen zoals knotwilgensingels, meidoornhagen en bosjes. Hij ontwierp ook de vegetatiemuren in het Griftpark en langs de Nieuwe Kade en denkt in zijn vrije tijd al peddelend rond Leidsche Rijn na over kanoroutes. "Ik zet me in voor de groenverbindingen in Leidsche Rijn. Bijvoorbeeld de Alendorper Wetering langs het toekomstig Sportpark Alendorp. Het projectmanagement wil zomaar een tak van de wetering afsnijden en kanaliseren omdat ze 'anders de sportvelden niet kwijt kunnen'. Ik liet zien dat je met wat schuifwerk alle velden nog steeds geplaatst krijgt en geen natuur hoeft te vernielen. Het werd me niet in dank afgenomen", zegt Tietema met een glimlach.

Uitreiking Milieuprijs Stad Utrecht: maandag 18 november om 20.00 uur in Theater Kikker, Ganzenmarkt 14. Toegang gratis. Meer informatie: Mirjam Koopman en Elke Boesewinkel, telefoon 2367240.

**WIJKVERENIGING
WIJ OP ONS EILAND**

7 november

KERSTKLAVERJASSEN

Kantine Zwaluwen Vooruit
Crebbeberglaan 4

**Aanvang 19.30 uur
Zaal open 18.30 uur**

Voor inlichtingen: dhr. Feith tel. 288 51 38

KunstjesClub

De KunstjesClub is op zoek naar kinderen die helemaal gaan voor driedimensionale kunst, dus kunst waar je omheen kunt lopen. De kinderen werken onder andere met hout, klei, gips, papier-maché en ijzer. Er zijn twee leeftijdsgroepen: een groep van vier tot zeven jaar en een groep van acht tot twaalf jaar. Als zich genoeg deelnemers aanmelden, kan de club weer van start gaan. Voor kinderen van vier tot zeven jaar is de KunstjesClub op woensdag van 14.00 tot 15.00 uur en voor kinderen van acht tot twaalf jaar op woensdag van 15.30 tot 17.00 uur. De kosten bedragen €53,- voor zestien clubmiddagen. Deelname is gratis voor bso-deelnemers op hun bso-dagen.

Bij uw herenmodezaak

Jac vd Ven

en.....prettige bediening

MANSTON

kreukherstellend kostuum

- * draagbaar
- * vormvast
- * modern

En maak kans op een Grip- en Slijptraining van de ANWB

Vondellaan 43 • 3521 GC Utrecht
Telefoon (030) 293 05 24

**Standhouders
gezocht**